

Resums en català

Guillermo Toledo

Métricas rítmicas en tres dialectos Amper-Hispanoamérica

Mètriques rítmiques en tres dialectes Amper-Hispanoamèrica

Amb el propòsit d'avaluar la classe rítmica de l'espanyol dins les llengües d'isocronia sil·làbica, es calculen tres mètriques rítmiques normalitzades (la %V, la nPVI – V i la n log (base *e*) Delta C) sobre una segmentació en intervals vocàlics i intervals consonàntics. S'analitzen tres dialectes de l'Atlas Multimèdia de la Prosòdia de l'Espai Romànic (Amper) per a Hispanoamèrica: Veneçuela (Andes i Llanos) i Cuba (l'Havana). Els resultats situen les mostres de manera coherent dins els valors per a la classe rítmica de l'espanyol. Es comparen amb resultats d'Amper-Espanya i amb càlculs de mètriques rítmiques sobre llengües d'isocronia accentual.

Mots clau: Ritme, llengües d'isocronia sil·làbica, mètriques rítmiques, proporcionalitat d'intervals vocàlics, variabilitat d'intervals vocàlics, variabilitat d'intervals consonàntics, Amper-Hispanoamèrica, Amper-Espanya, llengües d'isocronia accentual.

Rey Romero

Lexical borrowing and gender assignment in Judeo-Spanish

Manlleus lèxics i assignació de gènere en judeo-espanyol

Com a dialecte del castellà, el judeo-espanyol utilitza un sistema de dos gèneres —categories masculina i femenina— per tal de classificar els substantius. Mentre aquest dialecte es va parlar a la Península Ibèrica, va manllevar nombrosos elements lèxics de l'hebreu (el qual també disposa de dos gèneres) amb finalitats legals i religioses. Però a partir de 1492, ja en terres otomanes, la llengua va començar a manllevar mots del turc (sense un sistema de gènere). En aquest article s'argumenta que, en última instància, la gran quantitat de manlleus lèxics d'aquestes llengües van reconfigurar el sistema castellà original d'assignació de

gènere, cosa que ha permès interpretar les vocals finals accentuades i l'assignació d'accent de manera diferent de la d'altres dialectes del castellà.

Mots clau: Judeo-espanyol, sefardita, dialecte del castellà, manlleus lèxics, gènere.

Claudi Meneghin

Rebuilding the Rhaeto-Cisalpine written language: guidelines and criteria. Part III. Morphology, II: adjectives, pronouns, invariables

Reconstrucció de la llengua escrita retocisalpina: Directrius i criteris. Part III. Morfologia II: adjectius, pronoms i mots invariables

Aquest article és el tercer d'una sèrie dedicada a la reconstrucció de la llengua escrita unificada retocisalpina, la qual inclou les varietats lingüístiques ISO 639-3 piemontesa, lígur, llombarda, emiliana i romanesa, vèneta, ladina dolomítica, romanxa, istriota i furlana. Seguint les assumpcions i les conclusions de la [primera part](#), tractarem la morfologia de l'adjectiu, l'adverbi i els mots invariables en les varietats padanes.

Mots clau: Retocisalpi, padà, llengua escrita, discurs, morfologia, llengües romàniques occidentals, ISO 639-3, piemontès, lígur, llombard, emilià-romanyès, vènet, ladí dolomític, romanx, istriot, furlà, llombard clàssic, llombard antic, cisalpi.

Sandra Augendre

Quand le sujet est l'unique argument... Résultats d'une étude sur son comportement en contexte pour deux verbes italiens

Quan el subjecte és l'únic argument... Resultats d'un estudi sobre el seu comportament en context per a dos verbs italians

Aquest article presenta alguns dels resultats obtinguts en un estudi realitzat amb cent parlants nadius d'italià. S'hi analitzen les dades sobre l'aplicació del subjecte dels verbs *dormire* 'dormir' i *arrivare* 'arribar' en tres contextos lingüístics diferents. Aquests dos predicats comparteixen la propietat de requerir només un argument per ésser realitzats, però posseeixen i atribueixen característiques sintàctiques i semanticoaspectuals diferents a llur subjecte. L'objectiu és, per tant, avaluar com influeixen respectivament els elements presents i les dades contextuals en la realització d'enunciats formats per un verb i el seu subjecte en italià.

Mots clau: Italià, sintaxi, pragmàtica, verb, subjecte.

Małgorzata Posturzyńska-Bosko

La détermination du nom anaphorique associatif en moyen français dans *Le Livre des fais et bonnes meurs du sage Roy Charles V* de Christine de Pizan

La determinació del nom anafòric associatiu en francès mitjà dins Le Livre des fais et bonnes meurs du sage Roy Charles V de Christine de Pizan

Aquest article tracta de la determinació del nom anafòric associatiu en francès mitjà a partir de l'anàlisi del *Livre des fais et bonnes meurs du sage Roy Charles V* de Christine de Pizan. La qüestió d'un referent nou aporta una restricció: la de l'ús de l'article definit en l'anàfora. Després d'haver observat el text de Christine de Pizan, les anàfores en la majoria dels exemples testimonien l'ús del definit. Encara que la construcció d'anàfores associatives amb l'anafòric d'article zero no és freqüent en el text de Christine de Pizan, sembla que no es pot pas assumir que només l'anàfora definida respongui als criteris d'associativitat. Un substantiu que designa un concepte general, més o menys abstracte, no va precedit d'un determinant quan funciona com a subjecte; els substantius en una apòstrofe no van mai precedits de determinant; és el mateix que passa quan es forma l'estructura enumerativa binària *que* + SUBSTANTIU + *que* + SUBSTANTIU; finalment, en una sèrie de construccions en què dos substantius estan coordinats el determinant no es repeteix. L'article, encara inestable, coneix normalment la distribució actual: l'article indefinit extreu un element d'un conjunt i el converteix de general en particular, denota així una primera aparició de l'element dins el text; l'article definit funciona com un moviment invers de generalització i assenyalava que es tracta de la segona aparició del nom que introdueix.

Mots clau: Anàfora associativa, article definit, article zero, determinació, francès mitjà.

Xosé Soto Andión

A semántica dos procesos en galego: esquemas prototípicos

La semàntica dels processos en gallec: esquemes prototípics

L'estudi que presentem es fonamenta en la recerca realitzada per elaborar un diccionari de construccions del gallec. Aquest article se centra en la semàntica dels processos així com en l'estudi dels esquemes semanticosintàctics de caràcter intransitiu en gallec. Veurem com els processos representen el trànsit d'un estat a un altre, protagonitzat tant per individus com per entitats, que són *experimentadors*, i com poden ésser de diverses classes segons el canvi experimentat pel subjecte en relació amb una determinada propietat o qualitat. Algunes de les construccions analitzades poden tenir equivalències en diferents llengües romàniques i europees, d'altres són exclusives del gallec. Els resultats

obtinguts poden a més servir de base per a posteriors treballs de tipus comparatiu i contrastiu, així com per a la realització de diccionaris convencionals i de construccions. La finalitat última és també contribuir al desenvolupament de la semàntica de la construcció.

Mots clau: Procés, experimentador, construcció intransitiva, esquemes semàntics.

José Luis Ruiz Miguel

Italianismos y su etimología en las *Lectiones Antiquae* de Celio Rodigino (1469–1525)

Italianismes i llur etimologia en les Lectiones Antiquae de Celio Rodigino (1469–1525)

Aquest estudi tracta dels italianismes detectats en l'única obra publicada per Celio Rodigino, *Lectiones Antiquae* o *Antiquarum lectionum libri* (1.ª ed. amb 16 llibres, 1516; 1.ª ed. amb 30 llibres, 1542). Primer es presenta de manera molt breu aquesta obra tan poc coneguda en l'actualitat, però que en el seu moment va gaudir d'un gran èxit a tot Europa; seguidament es presenten els textos traduïts en què es troben els mots italians estudiats, seguits d'un comentari sobre cadascun, tot incicant-ne especialment l'etimologia i, si és el cas, l'ús que se'n fa (general, dialectal, vulgar, argot, etc.).

Mots clau: Etimologia, italianismes en llatí, Humanisme, Celio Rodigino, dialectalisme nord-italià.

Paulo Martínez Lema

Hidrotoponimia da comarca de Bergantiños na documentación do Tombo de Toxos Outos: estudo lingüístico-etimolóxico

Hidrotoponímia de la comarca de Bergantiños en la documentació del Tombo de Toxos Outos: estudi lingüístic i etimològic

Aquest article és un estudi sobre un petit grup de topònims suposadament basats en arrels lèxiques amb contingut hidrònimic. Tots aquests noms de lloc remetent a entitats de població de la comarca de Bergantiños (la Corunya) i apareixen citats sota diferents formes lingüístiques en els diplomes del *Tombo de Toxos Outos*, col·lecció documental redactada majoritàriament en llengua llatina durant els segles XII, XIII i XIV al monastir de San Xusto de Toxos Outos (Lousame).

Mots clau: Toponímia, hidronímia, lingüística històrica, etimologia.

Olga Cazan

Procedeele de formare a terminologiei juridice românești

Els mètodes de formació de terminologia jurídica en romanès

En aquest article proposem una anàlisi i una classificació de la terminologia jurídica en romanès (basa en exemples de la terminologia del dret penal internacional) segons els mètodes de formació terminològica. Hem tractat de descobrir quins són els mètodes de formació propis d'aquest camp. Així, hem observat que la majoria de neologismes són manlleus del francès. En la terminologia jurídica romana, la influència de la llengua francesa ha afavorit el desenvolupament de la derivació per mitjà de l'adaptació d'un inventari d'afixos neològics de les llengües clàssiques. A més, hem observat que les expressions terminològiques, especialment les bimembres, són més nombroses que els termes derivats simples. La quantitat de termes jurídics compostos ens permet afirmar, sense equivocar-nos, que el mètode de composició és més productiu en la terminologia jurídica que en d'altres terminologies especialitzades.

Mots clau: Mètodes de formació terminològica, terminologia jurídica romana, conceptes nous, derivació, composició.

Elisa Zannoni

Insegnare e comunicare. Correlazione tra comunicazione didattica e stili cognitivi nell'apprendimento formale

Ensenyar i comunicar. Correlació entre comunicació didàctica i estils cognitius en l'aprenentatge formal

El propòsit d'aquest article és investigar la correlació entre els estils de comunicació didàctica i els estils d'aprenentatge, d'una banda, i els estils cognitius i d'aprenentatge, de l'altra, per tal d'identificar què fa més eficaç el procés d'ensenyament-aprenentatge. La mostra consta de 63 estudiants, de 16 a 18 anys, que pertanyen a tres grups classe diferents i de 2 de llurs professors, respectivament d'italià i de química. Pel que fa als estils cognitius i d'aprenentatge dels estudiants i dels professors, els resultats mostren una correlació positiva entre el camp independència i la divergència, d'una banda, i entre el camp dependència i la convergència, de l'altra. D'altra banda, les característiques d'estil estan condicionades pel factor de l'edat, o bé la maduresa adquirida en termes de quantitat i qualitat d'experiències adquirides en l'àmbit de l'aprenentatge. Pel que fa als estils d'ensenyament, els resultats mostren una correlació positiva entre els estils cognitius i d'aprenentatge dels estudiants i els estils cognitius, d'aprenentatge i d'ensenyament dels docents.

Mots clau: Comunicació didàctica, estils d'ensenyament, estils cognitius, estils d'aprenentatge.

Eva Martínez Díaz

Intercomprensión en el uso normativo de la diéresis en la lengua catalana como L2 a través de la lengua española

Intercomprensió en l'ús normatiu de la dièresi en la llengua catalana com a L2 mitjançant la llengua espanyola

L'objectiu d'aquest article és aprofitar el coneixement normatiu de la llengua espanyola que l'estudiant ja té amb la finalitat de dominar l'ús prescriptiu de la dièresi en llengua catalana. Mitjançant el procés d'intercomprensió lingüística entre ambdues llengües romàniques, com són l'espanyol i el català, l'estudiant, que ja domina la norma espanyola —sigui o no sigui castellanoparlant—, i s'inicia, amb posterioritat o simultàniament, en l'estudi de la norma catalana coneixerà l'ús adequat de la dièresi, sense necessitat d'haver de memoritzar tantes regles com excepcions, com les plantejades per la gramàtica catalana.

Mots clau: Aprenentatge de llengües, llengua escrita, dièresi, intercomprensió.